Dosar nr. 2c-988/21

H O T Ă R Â R E
ÎN NUMELE LEGII

03 iulie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
în componență:
Judecător, președinte de ședință – Potînga Iurie
Grefieri – Lucinschi Cristina, Zamfir Felicia, Ciobanu Constantin

a judecat în ședință publică cauza civilă la acțiunea formulată de „PAPFIN" SRL împotriva „BE EXPERT" SRL privind restituirea sumelor bănești achitate pentru serviciile pretins neprestate și compensarea cheltuielilor de judecată.

A C O N S T A T A T :

I. Aspecte privind procedura

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la data de 08 aprilie 2021, sub nr. 013/1-16407, reclamanta „PAPFIN" SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei „BE EXPERT" SRL, solicitând restituirea unor sume bănești achitate în cadrul contractului de prestare a serviciilor nr. ***** din 12 iunie 2020, pe motiv că serviciile corespunzătoare acestor sume nu ar fi fost prestate, precum și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4).

Potrivit fișei de repartizare, la data de 09 aprilie 2021 cererea de chemare în judecată a fost repartizată în mod aleatoriu completului de judecată – judecător Lavric Larisa (f.d. 1).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 13 aprilie 2021, cauza a fost primită în procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă (f.d. 21).

La 05 iulie 2021 reprezentantul pârâtei „BE EXPERT" SRL a depus referință la cererea de chemare în judecată și a solicitat examinarea cauzei în ședință publică (f.d. 26-41). Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 19 iulie 2021, cauza a fost trecută în procedura generală, cu fixarea termenelor de judecată (f.d. 45).

Prin încheierea vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 18 noiembrie 2022, s-a dispus redistribuirea aleatorie a cauzei prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor.

Potrivit fișei de repartizare, la 21 noiembrie 2022 cauza a fost redistribuită aleatoriu completului de judecată – judecător Potînga Iurie.

La examinarea cauzei, instanța a oferit părților posibilitatea de a-și prezenta pozițiile, de a administra înscrisuri și de a se expune asupra probelor părții adverse. Înscrisurile contractuale, corespondența dintre părți și actele contabile invocate în susținerea pretențiilor și a obiecțiilor au fost cercetate în cadrul procesului, iar reprezentanții părților au avut posibilitatea efectivă de a formula observații asupra acestora.

II. Soluționarea fondului cererii

La data de 03 iulie 2026 a fost adoptat dispozitivul hotărârii, prin care acțiunea formulată de „PAPFIN" SRL împotriva „BE EXPERT" SRL privind restituirea sumelor bănești achitate pentru serviciile pretins neprestate și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

III. Calea de atac formulată în cauză

Împotriva dispozitivului hotărârii din 03 iulie 2026, reprezentantul reclamantei „PAPFIN” SRL, avocatul Andrian Condurari, a depus cerere de apel, înregistrată la secretariatul instanței la 23 iulie 2026. Cererea de apel a fost transmisă completului de judecată prin intermediul grefei la data de 25 august 2026 și recepționată la aceeași dată de judecător. În aceste condiții, în temeiul art. 236 din Codul de procedură civilă, instanța a întocmit hotărârea integrală.

IV. Argumentele participanților la proces

Poziția reclamantei „PAPFIN” SRL

În motivarea acțiunii, reclamanta a arătat că, în baza contractului de prestare a serviciilor nr. ***** din 12 iunie 2020, „BE EXPERT” SRL s-a obligat să presteze servicii de reclamă, marketing și consultanță în baza solicitărilor beneficiarului. La 12 iunie 2020 și 09 iulie 2020 au fost semnate anexele la contract, prin care au fost individualizate serviciile, prețul și termenele de realizare.

Din înscrisurile contractuale rezultă că anexa din 12 iunie 2020 avea ca obiect servicii de tip SMM pentru Facebook și Instagram – analiză de produs și concurenți, elaborarea strategiei de promovare, elaborarea planului media și a planului de conținut, acțiuni de promovare, elaborarea de postări, setarea publicității targetate, comunicare în limbile convenite și raportare/analitică – la un preț de 1.050 euro și cu un termen de realizare de 3 luni. Anexa din 09 iulie 2020 avea ca obiect elaborarea unei strategii de marketing – inclusiv analiza activității de marketing a concurenților, analiza vânzărilor concurenților și identificarea canalelor eficiente de atragere a clienților – la prețul de 1.890 euro și cu termen de realizare de 25-30 zile lucrătoare. În ambele anexe, plata era structurată, în esență, printr-un avans de 60%, restul de 40% urmând a fi achitat după semnarea actului de lucrări/servicii executate.

Reclamanta a susținut că a achitat pârâtei, în cadrul raportului contractual, suma totală de 35.748,55 lei, însă o parte din serviciile contractate nu ar fi fost executată până la expirarea termenelor prevăzute. Pornind de la această teză, reclamanta a declarat rezoluțiunea contractului și a anexelor sale prin înscrisul din 22 septembrie 2020, recepționat de pârâtă la 29 septembrie 2020, solicitând restituirea sumelor pe care le considera aferente serviciilor neexecutate.

Ulterior, la 16 noiembrie 2020, reclamanta a expediat pârâtei o pretenție scrisă, notificată la 22 decembrie 2020, prin care a solicitat restituirea sumei de 22.09,20 lei, formată din 3.668,20 lei pretins aferenți anexei din 12 iunie 2020 și 18.341,00 lei pretins aferenți anexei din 09 iulie 2020. Reclamanta „PAPFIN” SRL a invocat, în esență, art. 916, 921, 926 și 1348 din Codul civil, considerând că neexecutarea serviciilor în termenele inițial stabilite constituia un motiv temeinic de rezoluțiune și atrăgea obligația restituirii sumelor achitate pentru partea neexecutată.

Solicită reclamantul „PAPFIN” SRL încasarea din contul pârâtului ”BE EXPERT” SRL a sumei de 22.009,20 lei (reprezentând plata pentru serviciile neprestate: 3.668,20 lei conform anexei din 12.06.2020 și 18.341,00 lei conform anexei din 09.07.2020), precum și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.3-4).

Reprezentantul reclamantului „PAPFIN” SRL – avocat Andrian Condurari (în baza mandatului avocațial anexat la dosar), în ședința de judecată a susținut acțiunea depusă în temeiul argumentelor invocate și a solicitat admiterea acesteia în sensul declarat.

Poziția pârâtei „BE EXPERT” SRL

Pârâta a solicitat respingerea acțiunii. În referința depusă la 01 iulie 2021 (f.d.26-40), iar ulterior în pledoaria scrisă din 26 ianuarie 2026, „BE EXPERT” SRL a susținut că prestarea

serviciilor contractate depindea în mod direct de furnizarea de către beneficiar a informațiilor necesare pentru analiza produsului, a pieței, a concurenților, a vânzărilor, a publicului-țintă și pentru elaborarea strategiei de promovare.

Potrivit pârâtei, deși informațiile necesare au fost solicitate în repetate rânduri, reclamanta le-a transmis cu întârziere, în intervalul 26 august 2020 – 05 septembrie 2020. Pârâta a invocat corespondența electronică anexată la dosar (f.d. 31-38), din care ar rezulta că prestatorul nu putea definitiva produsul contractual înainte de a primi datele deținute exclusiv de beneficiar. Imediat după primirea datelor, pârâta afirmă că a trecut la analiza și prelucrarea acestora și a lucrat mai mult de trei săptămâni la proiect.

Pârâta a mai arătat că, la 27 septembrie 2020, administrația reclamantei a fost invitată la sediul „BE EXPERT" SRL pentru prezentarea serviciului și a produsului elaborat, care, potrivit pârâtei, era executat în mare parte și urma să fie ajustat în funcție de observațiile beneficiarului. Reclamanta nu s-ar fi prezentat pentru recepționare și nu ar fi formulat un refuz motivat asupra rezultatului concret al muncii, ci a optat pentru sistarea raportului contractual.

În plan contractual, pârâta a invocat pct. 3.3.2 privind obligația beneficiarului de a pune la dispoziția prestatorului informația necesară, pct. 3.3.3 privind obligația beneficiarului de a recepționa serviciul sau de a formula un refuz motivat în termen de 5 zile de la informarea despre executare, pct. 3.4.3 și 3.4.4 privind dreptul beneficiarului de a verifica stadiul executării și de a solicita informații ori de a da indicații, pct. 4.6 potrivit căruia încălcarea de către beneficiar a termenelor propriilor obligații determină prelungirea corespunzătoare a termenelor prestatorului, pct. 4.9 privind suportarea de către beneficiar a cheltuielilor prestatorului în cazul renunțării integrale sau parțiale la serviciu, precum și pct. 6.1-6.2 referitoare la soluționarea divergențelor prin tratative scrise.

În plan legal, pârâta a invocat art. 901, 903, 915-919, 929-930, 1337, 1346 și 1348 din Codul civil, susținând că întârzierea imputată prestatorului a fost provocată de conduita beneficiarului, că termenul de prestare s-a prelungit corespunzător și că, în orice caz, rezoluțiunea declarată de beneficiar nu îl exonerează de plata serviciilor efectiv prestate și de consecințele patrimoniale prevăzute de art. 1348 Cod civil.

Pârâta a anexat referinței extrase din corespondența electronică, un deviz al cheltuielilor și documente fiscale, invocând că acestea confirmă activitatea desfășurată, alocarea de resurse și costurile suportate.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtei, avocatul Cristina Ermurachi, a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată pe motivele invocate în referință și compensarea cheltuielilor de judecată, potrivit actelor justificative anexate în dosar.

V. Soluția, considerentele și aprecierea instanței

Audiind explicațiile participanților la proces, examinând înscrisurile administrate și raportând argumentele părților la normele de drept material și procedural aplicabile, instanța ajunge la concluzia că acțiunea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată. Soluția nu se întemeiază pe o singură împrejurare izolată, ci pe evaluarea coroborată a conținutului contractului, a caracterului interdependent al prestațiilor, a cronologiei transmiterii informațiilor, a conduitei părților înaintea notificării rezoluțiunii și a regulilor legale privind efectele încetării unui contract de prestări servicii.

În drept, potrivit art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată, iar instanța o fundamentează numai pe circumstanțele constatate nemijlocit și pe probele cercetate în ședință. Conform art. 240 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, instanța apreciază probele, determină circumstanțele relevante care au fost sau nu stabilite,

caracterul raportului juridic, legea aplicabilă și se pronunță în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească împrejurările pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, iar circumstanțele relevante pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate de instanță pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și de la normele de drept material aplicabile. Prin urmare, reclamantei îi revine sarcina de a demonstra nu numai faptul plății, ci și existența temeiului juridic concret pentru restituirea sumei exact pretinse de 22.009,20 lei, respectiv inexistența ori lipsa valorii contraprestației corespunzătoare acestei sume.

Conform art. 121 Cod de procedură civilă, instanța reține spre cercetare numai probele pertinente, iar potrivit art. 130 alin. (1)-(4), probele se apreciază în mod multiaspectual, complet, nepărtinitor și nemijlocit, nicio probă neavând o forță prestabilită. Această regulă este deosebit de relevantă în speță, deoarece nici actele contabile prezentate de reclamantă și nici devizul și corespondența invocate de pârâtă nu pot fi izolate de conținutul contractului și de obligațiile corelative pe care părțile și le-au asumat.

Instanța mai reține că litigiul nu este unul având ca obiect simpla verificare aritmetică a unor plăți. Plata sumei totale de 35.748,55 lei nu este, în esență, centrul dezacordului; problema determinantă este dacă, în urma încetării raportului contractual, reclamanta a dobândit un drept de creanță cert în cuantum de 22.009,20 lei împotriva pârâtei ”BE EXPERT” SRL. Răspunsul necesită analiza regulilor privind neexecutarea, cooperarea contractuală, rezoluțiunea și restituirea prestațiilor, nu doar compararea sumelor plătite cu sumele facturate.

În fapt, instanța constată că la 12 iunie 2020 între „PAPFIN” SRL, în calitate de beneficiar, și „BE EXPERT” SRL, în calitate de prestator, a fost încheiat contractul de prestare a serviciilor nr. *****. Contractul a fost completat prin anexele din 12 iunie 2020 și 09 iulie 2020, care individualizează serviciile de marketing și promovare, prețul și termenele de realizare. Existența contractului și semnarea anexelor nu au fost contestate de părți (f.d. 5-13).

Natura serviciilor contractate este una preponderent intelectuală și rezultativ-procesuală: analiza produsului și a concurenței, elaborarea strategiei de promovare, planul media și de conținut, analiza canalelor de atragere a clienților, elaborarea strategiei de marketing, raportarea și analiza rezultatelor. Aceste prestații nu pot fi realizate în vid informațional; ele presupun, în mod obiectiv, accesul prestatorului la informații despre beneficiar, produs, piață, vânzări, poziționare, obiective și priorități comerciale.

Înscrisurile de la dosar confirmă, totodată, că reclamanta a achitat în cadrul raportului contractual suma totală de 35.748,55 lei. Prin urmare, instanța nu reține argumentul din pledoaria pârâtei potrivit căruia reclamanta nu ar fi probat însăși existența transferurilor bănești. Acest argument este contrazis de înscrisurile administrate și de propria structură a apărărilor pârâtei, care nu contestă în substanță existența relației de plată, ci justifică reținerea sumelor prin serviciile executate și cheltuielile suportate.

Din înscrisul intitulat „Act de verificare a decontărilor reciproce la 31.12.2021”, întocmit din perspectiva evidenței reclamantei, rezultă un total al plăților de 35.748,55 lei și un sold contabil indicat de 22.009,14 lei (f.d.19). Instanța observă, însă, că înscrisul poartă semnătura și ștampila reclamantei, în timp ce rubrica rezervată „BE EXPERT” SRL nu conține semnătura pârâtei. În consecință, documentul poate fi valorificat ca element privind evidența contabilă internă a reclamantei și ca indiciu al operațiunilor înregistrate de aceasta, dar nu constituie o recunoaștere bilaterală a unei datorii de către pârâtă.

Instanța mai constată, din corespondența electronică prezentată de pârâtă și cercetată în ședință, că transmiterea informațiilor necesare executării s-a desfășurat într-o etapă avansată a relației contractuale, în special în intervalul 26 august 2020 – 05 septembrie 2020 (f.d. 31-38). Reclamanta nu a administrat probe convingătoare care să răstoarne cronologia respectivă sau să demonstreze că toate informațiile necesare fuseseră furnizate complet și la timp într-un moment anterior.

După recepționarea datelor, pârâta a continuat prelucrarea acestora și, potrivit corespondenței invocate, la 27 septembrie 2020 a invitat reprezentanții reclamantei pentru prezentarea rezultatului. Această împrejurare prezintă relevanță sporită deoarece invitația este anterioară datei de 29 septembrie 2020 la care, potrivit actelor prezentate chiar de reclamantă, declarația de rezoluțiune din 22 septembrie 2020 a fost recepționată de pârâtă. Astfel, înainte de a fi notificată efectiv despre intenția reclamantei de a pune capăt raportului, pârâta manifesta, obiectiv, conduita unui prestator care continua executarea și urmărea prezentarea produsului beneficiarului.

Raportul juridic dintre părți este guvernat de normele generale ale obligațiilor și de dispozițiile speciale referitoare la antrepriză și prestări servicii. Contractul nu poate fi interpretat ca o obligație unilaterală a prestatorului, desprinsă de conduita beneficiarului. Dimpotrivă, atât legea, cât și clauzele convenite de părți instituie obligații de cooperare și de furnizare a informațiilor, fără de care serviciile de marketing și consultanță nu puteau fi executate în mod util și individualizat.

Art. 1337 alin. (1) Cod civil consacră obligația reciprocă de cooperare. În special, beneficiarul trebuie să răspundă solicitărilor rezonabile ale prestatorului de furnizare a informației necesare executării contractului și să dea instrucțiunile necesare, iar părțile trebuie să își coordoneze eforturile în măsura necesară executării obligațiilor. În cazul în care neexecutarea obligației de cooperare face ca serviciul să ia mai mult timp decât s-a convenit, alin. (3) al aceluiași articol recunoaște prestatorului dreptul la un termen suplimentar pentru executare, fără a exclude celelalte remedii prevăzute de lege.

Această obligație legală este dublată de pct. 3.3.2 din contract, invocat de pârâtă, potrivit căruia beneficiarul trebuie să asigure prestatorului informația necesară executării serviciilor. Ea este completată de pct. 3.4.3 și 3.4.4, prin care beneficiarului i se recunoaște dreptul de a solicita informații despre stadiul executării, de a verifica stadiul lucrării, de a da indicații și de a primi rapoarte. Din economia acestor clauze rezultă un mecanism contractual dinamic: prestatorul elaborează, iar beneficiarul furnizează date, verifică, comunică și ajustează.

Instanța nu poate accepta o interpretare potrivit căreia termenele din anexe ar curge în mod rigid și independent de îndeplinirea obligațiilor beneficiarului. Pct. 4.6 din contract prevede expres că, atunci când beneficiarul încalcă termenele executării propriilor obligații, termenul de executare al prestatorului se prelungește corespunzător, ținând cont de posibilitățile acestuia. Această clauză este compatibilă cu art. 1337 alin. (3) lit. b) Cod civil și trebuie aplicată potrivit efectului său util.

În consecință, pentru a demonstra că la 22 septembrie 2020 pârâta se afla într-o întârziere imputabilă, reclamanta trebuia să arate nu numai care erau termenele inițiale din anexe, ci și că, după luarea în calcul a propriei întârzieri în furnizarea informațiilor și a prelungirii prevăzute de pct. 4.6, termenul ajustat expirase. O asemenea demonstrație nu rezultă din probele prezentate de reclamantă.

Această concluzie este cu atât mai evidentă pentru anexa din 09 iulie 2020, care prevedea un termen de 25-30 zile lucrătoare pentru elaborarea strategiei de marketing. Dacă informațiile

relevante au continuat să fie transmise până la 05 septembrie 2020, simpla raportare la data semnării anexei nu este suficientă pentru a susține culpa prestatorului; trebuia analizat efectul clauzei 4.6 și timpul necesar procesării datelor după ce acestea au devenit efectiv disponibile.

În privința anexei din 12 iunie 2020, care prevedea o durată de 3 luni pentru serviciile SMM, aceeași logică este aplicabilă. Transmiterea unei părți importante a informațiilor abia la sfârșitul lunii august și începutul lunii septembrie nu putea fi juridic neutră. Reclamanta nu poate, pe de o parte, să întârzie furnizarea informației indispensabile și, pe de altă parte, să pretindă că termenul prestatorului a rămas nealterat, deși contractul și legea prevăd expres

Art. 901 alin. (3) Cod civil stabilește o regulă de principiu deosebit de importantă în cauză: creditorul nu poate recurge la mijloacele juridice de apărare pentru neexecutare în măsura în care el însuși a cauzat neexecutarea obligației debitorului. Complementar, art. 903 lit. b) Cod civil califică neexecutarea ca justificată în măsura în care creditorul a cauzat neexecutarea obligației debitorului, inclusiv prin întârziere.

Aceste norme sunt mai adecvate situației din speță decât teza pârâtei întemeiată exclusiv pe art. 904 Cod civil privind impedimentul în afara controlului debitorului. Lipsa informațiilor deținute de beneficiar nu trebuie calificată forțat drept un eveniment exterior de tipul unui impediment obiectiv; legea reglementează direct ipoteza în care creditorul contribuie la neexecutare, prin art. 901 alin. (3) și art. 903 lit. b). În consecință, instanța își fundamentează raționamentul în primul rând pe aceste norme și pe art. 1337, nu pe o extindere excesivă a noțiunii de impediment din art. 904.

Aplicate faptelor stabilite, aceste dispoziții înseamnă că întârzierea pârâtei nu putea fi examinată în mod abstract, ca și cum prestatorul ar fi avut la dispoziție toate datele încă de la semnarea contractului. În măsura în care finalizarea serviciilor depindea de informații transmise cu întârziere de reclamantă, intervalul respectiv nu putea fi valorificat de aceeași reclamantă ca probă suficientă a unei neexecutări culpabile și esențiale a pârâtei.

Instanța nu constată prin aceasta că orice întârziere a beneficiarului exonerează nelimitat prestatorul. Prestatorul rămâne obligat să acționeze diligent după primirea datelor și să execute într-un termen ajustat rezonabil. În speță însă, probele indică faptul că, după finalizarea transmiterii informațiilor la începutul lunii septembrie, pârâta a continuat activitatea și, în aceeași lună, a programat prezentarea rezultatului. Reclamanta nu a demonstrat că, în această perioadă ajustată, pârâta a abandonat lucrarea, a refuzat executarea ori a devenit evident incapabilă să o finalizeze.

Instanța reține că un element care necesită o delimitare juridică precisă este raportul dintre art. 915-919 Cod civil, care reglementează rezoluțiunea pentru neexecutare, și art. 1348 Cod civil, care conferă beneficiarului unui contract de lucrări sau servicii dreptul de a declara rezoluțiunea oricând, cu sau fără motiv temeinic, înainte de realizarea completă a lucrării sau serviciului. Cele două regimuri nu trebuie confundate.

Potrivit art. 916 Cod civil, rezoluțiunea pentru neexecutare esențială presupune existența unei neexecutări cu gravitatea prevăzută de lege. Art. 917 permite rezoluțiunea după acordarea unui termen suplimentar rezonabil, atunci când debitorul nu execută în acel termen. Art. 919 reglementează situația lipsei asigurărilor adecvate ale executării. Aceste dispoziții protejează creditorul împotriva unei neexecutări imputabile ori relevante juridic a celeilalte părți.

În speță, reclamanta a invocat tocmai un motiv de neexecutare: depășirea termenelor. Pentru ca rezoluțiunea să fie calificată drept una din „motiv temeinic” în sensul art. 1348 alin. (2)-(3), reclamanta trebuia să demonstreze că erau întrunite condițiile legale sau contractuale ale rezoluțiunii pentru neexecutare. Or, această premisă nu este probată, întrucât cronologia

executării trebuie corectată prin efectul obligației de cooperare și al prelungirii termenelor, iar o parte relevantă a întârzierii îi este imputabilă chiar beneficiarului.

Totodată, instanța nu reține teza pârâtei, formulată în pledoarie în termeni absoluți, potrivit căreia declarația reclamantei ar fi lipsită în sine de efecte juridice doar pentru că nu s-a acordat un termen suplimentar. Art. 1348 alin. (1) recunoaște beneficiarului dreptul de a pune capăt raportului chiar și fără motiv temeinic. Prin urmare, problema nu este existența abstractă a puterii beneficiarului de a înceta contractul, ci consecințele patrimoniale ale exercitării acestei puteri și faptul dacă încetarea a fost sau nu determinată de un motiv temeinic imputabil prestatorului.

Această distincție este esențială pentru corecta soluționare a cererii. Dacă beneficiarul declară rezoluțiunea fără motiv temeinic, contractul încetează pentru viitor în condițiile legii, dar beneficiarul nu dobândește automat dreptul de a recupera toate sumele plătite. Dimpotrivă, art. 1348 alin. (1) prevede expres obligația beneficiarului de a plăti prestatorului retribuția pentru serviciile prestate și, după caz, de a repara prejudiciul cauzat prin rezoluțiune. Numai dacă rezoluțiunea are un motiv temeinic, beneficiarul nu datorează despăgubiri pentru încetare, conform alin. (2).

În cauza de față, notificarea din 22 septembrie 2020 a fost recepționată de pârâtă la 29 septembrie 2020. Art. 921 Cod civil prevede că dreptul la rezoluțiune se exercită prin declarație scrisă notificată celeilalte părți. Faptul că pârâta a invitat reclamanta la prezentarea serviciului la 27 septembrie 2020, anterior recepționării declarației, constituie un indiciu semnificativ că prestatorul se considera încă în curs de executare și nu abandonase raportul contractual.

Instanța mai observă că pct. 6.1 și 6.2 din contract exprimă intenția părților de a depune eforturi pentru depășirea conflictelor prin tratative scrise. Aceste clauze nu sunt interpretate ca o condiție procedurală autonomă de admisibilitate a acțiunii și nici ca o interdicție absolută a rezoluțiunii. Ele sunt relevante, însă, ca element de interpretare a conduitei loiale: înainte de a imputa prestatorului o neexecutare esențială, beneficiarul avea la dispoziție mecanisme contractuale pentru clarificarea stadiului lucrării, formularea observațiilor și acordarea unei posibilități rezonabile de finalizare după transmiterea tardivă a informațiilor.

Reclamanta își întemeiază cererea de restituire și pe art. 926 Cod civil, potrivit căruia, ca efect al rezoluțiunii, prestațiile obținute prin executare sunt, în principiu, supuse restituirii, iar sumele de bani primite trebuie restituite. Totuși, această regulă generală nu poate fi aplicată izolat. Ea face parte dintr-un sistem normativ care cuprinde expres excluderi și mecanisme de evaluare pentru prestațiile netransferabile, precum serviciile de consultanță, marketing și creație intelectuală.

Astfel, art. 929 alin. (1) Cod civil prevede că obligația de restituire nu apare în măsura în care executării conforme a uneia dintre părți îi corespunde executarea conformă a celeilalte. Conform alin. (2), partea care declară rezoluțiunea poate considera tranșele primite ca neconforme dacă acestea nu au valoare sau au o valoare esențial redusă din cauza neexecutării celeilalte părți. Rezultă că, pentru a obține restituirea integrală a unei sume aferente unei tranșe, reclamanta trebuie să demonstreze fie că prestația corespunzătoare nu a existat, fie că ea nu are valoare ori are o valoare esențial redusă din cauza unei neexecutări imputabile pârâtei.

Art. 930 Cod civil completează acest mecanism pentru prestațiile care nu pot fi restituite material. În cazul serviciilor deja prestate, restitutio in integrum în natură este, în mod obișnuit, imposibilă: timpul de muncă, analiza, prelucrarea datelor, elaborarea unei strategii sau a unor materiale nu pot fi „returnate” prestatorului. De aceea, legea operează cu plata valorii prestației și, atunci când există un preț contractual, cu determinarea proporțională a valorii reale primite în raport cu valoarea promisă.

Acest cadru normativ confirmă că simpla încetare a contractului nu transformă automat diferența dintre plățile totale și facturile emise într-o datorie de restituire. Facturarea este relevantă contabil și fiscal, dar nu este, în lipsa unei clauze contrare, un criteriu exclusiv și constitutiv al existenței prestației civile. Serviciile pot fi efectiv realizate, total sau parțial, înainte de emiterea unei facturi sau înainte de semnarea actului de predare-primire, mai ales atunci când beneficiarul refuză ori nu se prezintă pentru recepție.

Prin urmare, înscrisul unilateral de verificare contabilă al reclamantei, care scade anumite documente fiscale din totalul plăților și indică un sold, nu demonstrează prin el însuși că exact acel sold este o prestație bănească lipsită de contraprestație și datorată spre restituire. Pentru transformarea soldului contabil într-o creanță civilă, reclamanta trebuia să demonstreze lipsa valorii serviciilor aferente sau să ofere instanței o bază probatorie suficientă pentru a separa partea executată de partea neexecutată potrivit criteriilor art. 929-930 și art. 1348 Cod civil.

În sens invers, nici pârâta nu poate pretinde că orice activitate internă sau orice cheltuială îi conferă automat dreptul de a păstra orice sumă, indiferent de legătura cu serviciile contractate. Cheltuielile și munca trebuie să fie raportate la executarea contractului. În prezenta cauză însă, pârâta a opus pretenției de restituirea sumei, corespondența privind executarea, invitația la prezentare și devizul de cheltuieli indicat la (f.d. 39-40), iar reclamanta nu a prezentat o probă de natură să demonstreze că activitatea astfel invocată era fictivă, străină contractului ori lipsită în întregime de valoare pentru beneficiar.

Instanța subliniază că, în limitele prezentei acțiuni, nu este chemată să stabilească o creanță pozitivă a pârâtei pentru despăgubiri sau pentru diferențe de remunerație, întrucât obiectul dedus judecății îl constituie cererea reclamantei de restituire a sumei de 22.009,20 lei. Conform art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă, instanța se pronunță în limitele pretențiilor înaintate. Evaluarea activității și a cheltuielilor pârâtei are, în această cauză, funcția de a verifica dacă reclamanta a demonstrat existența obligației de restituire în cuantumul pretins, nu de a constitui în favoarea pârâtei un titlu pentru o sumă suplimentară necerută pe cale reconvențională.

Instnța reține că corespondența electronică de la (f.d. 31-38) este relevantă nu doar pentru a stabili o succesiune cronologică, ci și pentru a identifica modul concret de executare al unui contract de consultanță și marketing. Din aceasta rezultă solicitări și transmiterea de informații într-o perioadă apropiată de momentul în care reclamanta a declarat rezoluțiunea. În lipsa acestor date, activități precum analiza concurenților, planificarea canalelor de promovare și elaborarea strategiei nu puteau fi individualizate în mod rezonabil pentru nevoile beneficiarului.

Instanța acordă importanță și faptului că reclamanta avea, potrivit pct. 3.4.3 și 3.4.4 din contract, dreptul de a solicita permanent informații despre stadiul executării, de a verifica progresul și de a da indicații. Nu au fost prezentate probe convingătoare că reclamanta ar fi exercitat aceste drepturi și ar fi constatat, înainte de rezoluțiune, un refuz categoric al pârâtei de a continua executarea sau inexistența oricărui rezultat. Dimpotrivă, invitația din 27 septembrie 2020 indică disponibilitatea pentru prezentare.

Pct. 3.3.3 din contract obliga beneficiarul, după informarea despre executarea serviciului, să recepționeze serviciul și să semneze actul de predare-primire ori să formuleze, într-un termen de 5 zile, un refuz motivat. Instanța nu absolutizează această clauză și nu o transformă într-o prezumție irefragabilă de executare. Totuși, atunci când prestatorul invocă un rezultat realizat în mare parte și programează prezentarea, refuzul beneficiarului de a participa la etapa de recepție sau de a formula observații concrete slăbește semnificativ teza potrivit căreia nu exista nicio prestație cu valoare economică.

În această privință, este relevantă și succesiunea datelor: reclamanta a întocmit declarația de rezoluțiune la 22 septembrie, pârâta a programat prezentarea la 27 septembrie, iar declarația a fost recepționată de pârâtă la 29 septembrie. Instanța nu deduce din această cronologie că reclamanta ar fi acționat cu rea-credință în mod automat, dar constată că ea nu confirmă teza unei neexecutări abandonate sau definitive din partea pârâtei. Dimpotrivă, înainte de notificarea efectivă a încetării, prestatorul continua demersurile de predare/prezentare.

Prin urmare, susținerea reclamantei că „serviciile nu au fost prestate" este prea generală pentru a fundamenta restituirea sumei integrale solicitate. Probele indică existența unei activități de executare și a unui rezultat aflat cel puțin într-o etapă avansată. Dacă reclamanta considera că rezultatul era neconform, inutil sau avea o valoare esențial redusă, îi revenea sarcina de a individualiza neconformitatea, de a o raporta la obiectivele din anexe și de a proba lipsa de valoare în sensul art. 929 alin. (2). O asemenea probă nu a fost administrată.

Reclamanta a invocat art. 916 Cod civil, însă nu a demonstrat elementele unei neexecutări esențiale. Nu s-a stabilit că pârâta ar fi refuzat executarea, că neexecutarea ar fi fost intenționată sau rezultatul unei culpe grave, ori că reclamanta nu mai putea conta în mod rezonabil pe executarea viitoare. Dimpotrivă, probele indică activitate după primirea datelor și programarea unei prezentări în cursul aceleiași luni.

De asemenea, deși art. 917 nu este singurul temei posibil pentru rezoluțiune, absența unui termen suplimentar este relevantă în contextul concret al cauzei. După ce informațiile necesare au fost furnizate cu întârziere, acordarea unei perioade rezonabile pentru finalizare ar fi permis verificarea dacă prestatorul este sau nu capabil să execute în termenul ajustat. Reclamanta a ales rezoluțiunea fără a demonstra că un asemenea termen ar fi fost inutil, că executarea la o dată ulterioară nu mai prezenta interes ori că era întrunit unul dintre cazurile de neexecutare esențială prevăzute de art. 916.

Instanța nu introduce prin această analiză o condiție suplimentară neprevăzută de lege. Ea constată doar că, atunci când reclamanta pretinde nu o simplă încetare discreționară în temeiul art. 1348 alin. (1), ci o rezoluțiune din motiv temeinic imputabil pârâtei, sarcina probei se extinde asupra faptelor care justifică acel motiv temeinic. Or, după transmiterea tardivă a informațiilor, reclamanta nu a probat existența unei neexecutări culpabile suficient de grave pentru a transfera asupra pârâtei toate consecințele patrimoniale ale încetării.

Pârâta a invocat pct. 2.4 din contract în sensul că beneficiarul nu ar fi avut dreptul să renunțe la serviciu după începerea executării. Instanța interpretează această clauză în concordanță cu art. 1348 Cod civil și nu îi atribuie efectul de a suprima dreptul legal al beneficiarului de a declara rezoluțiunea înainte de realizarea completă a serviciului. Clauza poate avea relevanță pentru alocarea riscului economic și pentru obligația de plată a activității deja desfășurate, dar nu poate fi folosită pentru a nega în mod absolut puterea de încetare recunoscută de lege beneficiarului.

Mult mai directă este clauza 4.9, potrivit căreia, în cazul în care beneficiarul renunță integral sau parțial la serviciul prestatorului, acesta este obligat să achite cheltuielile suportate de prestator pentru executarea comenzii. Clauza reflectă aceeași idee pe care art. 1348 alin. (1) o consacră legislativ: încetarea contractului la inițiativa beneficiarului nu șterge retroactiv munca deja efectuată și costurile generate de executare.

Aplicarea pct. 4.9 nu înseamnă că orice sumă invocată de prestator este datorată fără probă. În cauză, însă, existența devizului de cheltuieli, coroborată cu corespondența și cu activitatea de executare dovedită, exclude concluzia că suma solicitată de reclamantă reprezintă, în mod evident și integral, bani plătiți pentru o prestație inexistentă. Această constatare este suficientă

pentru a respinge cererea de restituire în forma și cuantumul în care a fost formulată, fără a fi necesară stabilirea unei creanțe distincte a pârâtei.

Reclamanta a individualizat suma de 22.009,20 lei prin adunarea a două componente: 3.668,20 lei și 18.341,00 lei. Totuși, modul în care aceste sume au fost desprinse din totalul plăților nu demonstrează, în sine, că ele corespund unor servicii complet neexecutate. Într-un contract cu prestații succesive și intelectuale, plata în avans poate remunera nu numai un produs final materializat într-un act de predare-primire, ci și etape pregătitoare, analiză, cercetare, elaborare și personal alocat proiectului.

Actul unilateral de verificare contabilă la 31 decembrie 2021 (f.d.19) indică un sold de 22.009,14 lei rezultat din evidența reclamantei. Faptul că acest sold este apropiat de suma cerută confirmă originea contabilă a pretenției, însă nu suplinește analiza juridică impusă de art. 929-930 Cod civil. Mai mult, lipsa semnăturii pârâtei exclude calificarea înscrisului drept act de recunoaștere a datoriei sau de conciliere bilaterală.

În aceeași ordine de idei, existența a două facturi fiscale pentru anumite sume nu permite concluzia inversă că tot ceea ce nu a fost facturat până la încetarea raportului trebuie restituit. Documentele fiscale au o funcție probatorie importantă, însă obiectul contractului și executarea acestuia se probează prin ansamblul mijloacelor admisibile: contract, anexe, corespondență, rezultate ale muncii, acte de predare-primire atunci când au fost posibile, devize și alte înscrisuri. Instanța este obligată de art. 130 Cod de procedură civilă să aprecieze toate aceste probe în interconexiune, nu să acorde facturilor o forță probantă prestabilită.

Pentru a admite cererea astfel cum a fost formulată, instanța ar trebui să poată concluziona, cu suficientă certitudine, că pârâta nu a furnizat nicio prestație cu valoare corespunzătoare celor 22.009,20 lei și că nu există niciun temei legal ori contractual pentru reținerea sumei. Probele administrate nu permit o asemenea concluzie. Dimpotrivă, ele confirmă că pârâta a desfășurat activități, că executarea a fost influențată de întârzierea reclamantei în transmiterea informațiilor și că raportul a fost oprit de beneficiar înaintea etapei de prezentare/recepție.

În referința inițială, pârâta a invocat că unele înscrisuri anexate cererii de chemare în judecată, inclusiv documente redactate în limba rusă, nu ar fi fost prezentate cu traducere în limba română. Instanța constată că, pe parcursul examinării, conținutul esențial al contractului și al anexelor a fost discutat contradictoriu, ambele părți și-au întemeiat argumentele pe aceleași clauze și nu s-a demonstrat că utilizarea înscrisurilor respective ar fi afectat dreptul la apărare al vreuneia dintre părți.

În consecință, instanța nu întemeiază soluția de respingere pe această obiecție formală și nu o transformă într-o sancțiune procedurală autonomă. Soluția este una pe fond, rezultată din neîndeplinirea sarcinii de a proba existența creanței de restituire și din aplicarea regulilor materiale referitoare la cooperare, prelungirea termenelor, rezoluțiune și valoarea prestațiilor deja executate.

Pârâta a invocat principiul bunei-credințe și interdicția comportamentului contradictoriu. Instanța reține că aceste principii au funcție de interpretare și completare a raportului obligațional, însă evită calificări excesive privind presupusa rea-credință a reclamantei în lipsa unei probe directe asupra intenției sale. Pentru soluționarea cauzei este suficientă constatarea obiectivă că reclamanta a furnizat informații relevante cu întârziere, apoi a invocat depășirea termenului prestatorului fără a demonstra efectul propriei întârzieri asupra termenului contractual ajustat.

Buna-credință obligă fiecare parte să nu neutralizeze, prin propria conduită, posibilitatea celeilalte părți de a executa, pentru ca ulterior să valorifice aceeași situație ca temei al unui

remediu. Această exigență se regăsește, în formă normativă concretă, în art. 901 alin. (3), art. 903 lit. b) și art. 1337 Cod civil. Prin urmare, nu este necesar ca instanța să recurgă la formule abstracte sau la prezumții morale; consecința juridică rezultă direct din textele legale aplicabile.

Cu privire la argumentul reclamantei precum că termenele contractuale au expirat și, prin urmare, serviciile trebuie considerate neprestate. Instanța consideră că nu poate fi acceptat, deoarece ignoră pct. 4.6 din contract și art. 1337 alin. (3) Cod civil. Termenele inițiale nu pot fi analizate fără a ține cont de întârzierea beneficiarului în furnizarea informațiilor de care executarea depindea.

Cât privește argumentul reclamantei precum că declarația de rezoluțiune ar produce, prin ea însăși, obligația restituirii tuturor sumelor pentru care reclamanta nu identifică o factură finală, instanța o va respinge, deoarece art. 926 trebuie aplicat împreună cu art. 929 și 930, iar art. 1348 instituie obligația beneficiarului de a remunera serviciile deja prestate. Rezoluțiunea nu șterge retroactiv valoarea unei prestații netransferabile deja consumate prin executare.

Referitor la argumentul reclamantei precum că suma de 22.009,20 lei ar reprezenta exact partea neexecutată, instanța îl consideră insuficient probat, deoarece înscrisul de reconciliere prezentat de reclamantă este unilateral, indică un sold de 22.009,14 lei și nu conține recunoașterea pârâtei. În lipsa unei evaluări a prestației reale și în prezența probelor privind activitatea prestatorului, calculul contabil nu poate fi echivalat automat cu o creanță civilă exigibilă.

În ce privește argumentul reclamantei precum că pârâta nu a predat un produs final semnat prin act de primire-predare, instanța reține că lipsa actului final nu este indiferentă, dar trebuie explicată în contextual că pârâta a invitat beneficiarul la prezentare, iar raportul a fost oprit prin notificarea de rezoluțiune. Pentru servicii intelectuale, lipsa unui act final nu exclude existența unor etape de lucru cu valoare, mai ales când beneficiarul nu participă la recepție și nu individualizează defectele rezultatului.

Referitor la argumentul reclamantei, implicit, precum că numai o executare integrală ar justifica reținerea sumelor, instant îl consideră unul neîntemeiat, deoarece art. 1348 C.civ. se referă expres la retribuția pentru lucrările executate sau serviciile prestate până la momentul rezoluțiunii, iar art. 930 C.Civ. oferă criteriul proporțional al valorii prestației. Regimul legal recunoaște, așadar, valoarea executării parțiale, nu doar a produsului final complet.

Instanța primește argumentul pârâtei privind obligația de cooperare și efectul întârzierii beneficiarului, întrucât acesta este susținut de clauzele 3.3.2 și 4.6, de corespondența electronică și de art. 1337 Cod civil. De asemenea, este întemeiat argumentul că simpla rezoluțiune nu exonerează beneficiarul de plata prestației efectiv realizate, concluzie ce rezultă din art. 1348 și din regulile art. 929-930.

În schimb, instanța nu primește în forma absolută teza potrivit căreia reclamanta nu putea declara deloc rezoluțiunea după începerea executării. Art. 1348 alin. (1) recunoaște beneficiarului dreptul de a declara rezoluțiunea oricând până la realizarea completă a serviciului, chiar și fără motiv temeinic. Pct. 2.4 din contract trebuie interpretat în armonie cu această normă, ca regulă privind consecințele renunțării și protecția prestației deja începute, nu ca suprimare totală a dreptului legal de încetare.

Instanța nu reține nici afirmația din pledoaria pârâtei potrivit căreia reclamanta nu ar fi probat transferurile bănești. Plata totală de 35.748,55 lei rezultă din materialele dosarului și este compatibilă cu însăși structura raportului contractual. Respingerea acțiunii nu se bazează pe negarea plăților, ci pe lipsa probei că suma de 22.009,20 lei a devenit, după rezoluțiune, o datorie certă de restituire a pârâtei.

De asemenea, instanța nu transformă devizul de cheltuieli al pârâtei într-un titlu autonom de încasare împotriva reclamantei. Devizul este evaluat, împreună cu celelalte înscrisuri, ca probă defensivă privind existența activității și a costurilor asociate executării. Pentru încasarea unor despăgubiri distincte ar fi necesară o pretenție corespunzătoare și stabilirea tuturor elementelor răspunderii în limitele procesuale aplicabile.

Instanța este conștientă că respingerea cererii nu echivalează cu declararea faptului că fiecare leu achitat pârâtei corespunde unei prestații perfect executate. Obiectul litigiului și probele administrate nu impun și nici nu permit o asemenea constatare generală. Ceea ce trebuie stabilit este dacă reclamanta a demonstrat dreptul la restituirea sumei concrete de 22.009,20 lei. În acest punct, sarcina probei nu a fost îndeplinită.

Pentru a admite acțiunea, instanța ar trebui să presupună că orice sumă pentru care reclamanta nu identifică o factură ori un act final este neacoperită de nicio prestație. O asemenea prezumție nu rezultă nici din contract, nici din lege și ar ignora natura serviciilor intelectuale, activitatea dovedită prin corespondență, efectul întârzierii beneficiarului și regulile art. 1348, 929 și 930 Cod civil.

În mod simetric, instanța nu presupune nici că orice activitate afirmată de pârâtă are valoarea integrală a avansului. Concluzia de respingere rezultă din faptul că reclamanta, care solicită restituirea unei sume determinate, nu a furnizat o bază probatorie suficientă pentru a izola partea pretins neexecutată și a demonstra lipsa de valoare a prestației corespunzătoare, în timp ce pârâta a prezentat probe credibile privind executarea și cheltuielile. În condițiile art. 118 și 130 Cod de procedură civilă, dubiul rămas asupra existenței și întinderii creanței nu poate fi transferat pârâtei sub forma unei obligații de plată stabilite prin hotărâre.

Coroborând toate circumstanțele, instanța constată că întârzierea invocată de reclamantă nu poate fi imputată exclusiv pârâtei. Reclamanta a transmis o parte relevantă a informațiilor necesare abia în perioada 26 august – 05 septembrie 2020, iar contractul și art. 1337 Cod civil prevăd prelungirea termenului prestatorului atunci când executarea este întârziată de neîndeplinirea obligațiilor beneficiarului. Art. 901 alin. (3) și art. 903 lit. b) C.civ. împiedică beneficiarul să transforme, în măsura cauzată de propria conduită, acea întârziere într-un remediu împotriva prestatorului.

Instanța constată, de asemenea, că pârâta a continuat executarea și a programat prezentarea rezultatului înainte de recepționarea declarației de rezoluțiune. Reclamanta nu a demonstrat o neexecutare esențială imputabilă pârâtei, nu a demonstrat că rezultatul lucrărilor efectuate era lipsit de valoare și nu a furnizat o metodă probatorie suficientă pentru a stabili că exact suma de 22.009,20 lei reprezintă o prestație pecuniară ce trebuie restituită, după aplicarea regulilor speciale privind serviciile deja prestate.

În aceste circumstanțe, art. 1348 Cod civil nu susține pretenția reclamantei în modul în care aceasta îl invocă. Norma îi recunoaște beneficiarului dreptul de a înceta contractul, dar îi impune plata retribuției pentru serviciile deja prestate, iar scutirea de despăgubiri operează numai în cazul unui motiv temeinic. Art. 926 privind restituirea nu poate fi aplicat separat de art. 929-930, care protejează contraprestațiile conforme și impun evaluarea valorii prestațiilor netransferabile.

Prin urmare, instanța ajunge la concluzia că reclamanta nu a probat existența unei obligații de restituire a pârâtei în cuantum de 22.009,20 lei. Acțiunea este neîntemeiată și urmează a fi respinsă. În lipsa admiterii pretenției principale, solicitarea reclamantei privind compensarea cheltuielilor de judecată urmează aceeași soartă, potrivit regulilor generale de distribuire a cheltuielilor de judecată.

Instanța reține că specificul prestațiilor de marketing și consultanță impune o atenție deosebită atunci când instanța aplică regulile restituirii. Spre deosebire de un bun corporal nepredat sau de o sumă de bani transferată fără contraprestație, o analiză de piață, prelucrarea datelor, stabilirea canalelor de promovare ori conceperea unei strategii consumă resurse și generează rezultate intelectuale pe măsura executării. Chiar dacă produsul final nu ajunge să fie formal recepționat, etapele parcurse pot avea valoare economică și nu sunt susceptibile de restituire în natură.

Tocmai pentru asemenea situații art. 930 Cod civil stabilește un mecanism valoric. Instanța nu poate aplica rezoluțiunea ca pe o anulare retroactivă absolută a întregii relații și nu poate ignora ceea ce a fost efectiv executat înainte de încetare. A admite o restituire integrală fără analiza valorii prestației ar conduce la transferarea integrală asupra prestatorului a costului unei activități solicitate de beneficiar și desfășurate în executarea contractului, deși beneficiarul a decis încetarea într-un moment în care lucrarea era în curs.

Pe de altă parte, art. 930 C.civ. nu permite prestatorului să valorifice pur și simplu propriul timp la orice nivel declarat. Valoarea trebuie raportată la prețul contractual și la proporția prestației reale primite față de prestația promisă. În cauza de față, problema este că reclamanta nu a solicitat și nu a administrat o probă care să permită o asemenea evaluare în sensul tezei sale. Ea a optat pentru un calcul bazat pe plăți minus facturi, deși legea cere analiza valorii reale a prestației. Această alegere probatorie nu poate fi compensată de instanță prin estimări speculative.

Astfel, dacă reclamanta considera că serviciile pregătitoare, strategiile sau materialele elaborate de pârâtă nu aveau nicio valoare pentru ea, trebuia să demonstreze această împrejurare prin probe concrete: conținutul produsului prezentat ori pus la dispoziție, lipsurile sale, inexistența elementelor prevăzute în anexe, imposibilitatea utilizării lor sau alte circumstanțe apte să fundamenteze aplicarea art. 929 alin. (2) C.civ.. O afirmație generală că „serviciile nu au fost prestate în termen” nu răspunde acestei exigențe.

În același timp, faptul că pârâta a lucrat o anumită perioadă nu este singurul motiv al respingerii. Raționamentul instanței este cumulativ: serviciile necesitau informații de la beneficiar; informațiile au fost furnizate târziu; contractul prevedea prelungirea termenului; legea interzice creditorului să valorifice neexecutarea pe care a cauzat-o; pârâta a continuat executarea; declarația de rezoluțiune a fost notificată după invitația la prezentare; iar reclamanta nu a probat lipsa valorii prestației și nici cuantumul exact al restituirii după aplicarea regulilor speciale.

Instanța notează că contractul trebuie interpretat ca un întreg. Nu este permisă selectarea unei singure clauze privind termenul de executare, cu ignorarea clauzelor referitoare la obligația de furnizare a informației, verificarea progresului, prelungirea termenului și consecințele renunțării. Interpretarea sistematică impune ca anexele privind termenele să fie citite împreună cu pct. 3.3.2 și 4.6, iar clauzele privind recepția și renunțarea să fie citite împreună cu art. 1348 Cod civil.

În acest sens, pct. 4.6 nu are caracter pur declarativ. Dacă s-ar considera că termenul prestatorului expiră indiferent de momentul în care beneficiarul furnizează informațiile esențiale, clauza ar fi lipsită de orice efect util. Instanța este obligată să prefere interpretarea care conferă efect dispozițiilor contractuale asumate de părți, în măsura în care acestea nu contravin normelor imperative.

La fel, pct. 4.9 trebuie aplicat în armonie cu art. 1348 C.civ.. El nu transformă toate cheltuielile prestatorului într-o datorie automată a beneficiarului, dar confirmă că părțile au anticipat situația în care beneficiarul renunță la serviciu după ce prestatorul a angajat resurse.

Astfel, structura contractului exclude teza reclamantei potrivit căreia simpla rezoluțiune ar trebui să conducă la restituirea necondiționată a oricărei sume neacoperite de un act final de recepție.

Instanța reține că pentru a angaja obligația de restituire în cuantumul solicitat, reclamanta trebuia să stabilească o legătură cauzală între pretinsa neexecutare a pârâtei și fiecare componentă a sumei cerute. Nu este suficient să se arate că anumite termene inițiale au trecut. Trebuia demonstrat ce serviciu concret nu a fost prestat, în ce proporție, din ce cauză, care era valoarea contractuală a acelei părți și de ce activitățile efectuate de pârâtă nu puteau fi imputate asupra avansului.

Această exigență derivă atât din art. 118 Cod de procedură civilă, cât și din structura art. 929-930 Cod civil. Instanța nu poate substitui probei reclamantei un calcul construit de ea însăși după închiderea cercetării judecătorești. În lipsa unei defalcări juridice și economice a prestației, admiterea sumei de 22.009,20 lei ar însemna consacrarea unei prezumții favorabile reclamantei, neprevăzute de lege. Or, probele pârâtei creează, cel puțin, o îndoială serioasă și obiectiv justificată asupra tezei că nu ar fi existat nicio contraprestație pentru suma contestată. În procedura civilă, atunci când partea care poartă sarcina probei nu înlătură o asemenea îndoială prin probe suficiente, consecința este respingerea pretenției, nu obligarea celeilalte părți de a plăti pe baza unei probabilități contabile.

Instanța subliniază că obiectul prezentei cauze nu este constatarea rezoluțiunii, aceasta fiind declarată unilateral de reclamantă, și nici obligarea pârâtei la finalizarea serviciilor. Obiectul este exclusiv patrimonial: restituirea sumei de 22.009,20 lei și cheltuielile de judecată. Din acest motiv, chiar dacă încetarea contractului este acceptată ca fapt juridic, reclamanta trebuie să parcurgă etapa distinctă a dovedirii efectelor patrimoniale pe care le pretinde.

Această separare între încetarea contractului și efectele sale bănești este esențială. Art. 1348 arată chiar prin formularea sa că rezoluțiunea de către beneficiar poate coexista cu obligația de remunerare a serviciilor prestate. Așadar, afirmația „contractul a fost rezolvat” nu conduce logic și juridic la concluzia „avansul se restituie integral”. Între cele două afirmații există etapa obligatorie a evaluării prestațiilor și a consecințelor financiare.

Instanța a realizat această evaluare numai în măsura necesară pentru soluționarea acțiunii. Nu se pronunță asupra unor eventuale pretenții viitoare sau distincte ale pârâtei, nu stabilește un sold contractual definitiv pentru orice scop și nu validează în abstract toate cheltuielile invocate. Concluzia se limitează la faptul că reclamanta nu a demonstrat, în prezenta cauză și prin probele administrate, obligația pârâtei de a restitui 22.009,20 lei.

În sinteză, raționamentul instanței se întemeiază pe următoarea succesiune juridică: serviciile contractate presupuneau cooperarea și furnizarea de informații de către beneficiar; informațiile relevante au fost transmise tardiv; potrivit contractului și art. 1337 Cod civil, această împrejurare prelungea termenul prestatorului; art. 901 alin. (3) și art. 903 lit. b) Cod civil împiedică beneficiarul să valorifice împotriva prestatorului, în măsura cauzată de el, întârzierea pe care a generat-o; pârâta a continuat executarea și a programat prezentarea rezultatului; rezoluțiunea beneficiarului era posibilă și fără motiv temeinic în baza art. 1348, dar aceasta nu ștergea obligația de a remunera serviciile executate; restituirea sumelor conform art. 926 este limitată și formată de art. 929-930 Cod civil; reclamanta nu a demonstrat că suma exactă de 22.009,20 lei corespunde unei prestații inexistente sau lipsite de valoare. Aceste considerente sunt decisive și, chiar independent de argumentele auxiliare ale părților, conduc la respingerea acțiunii.

Reieşind din probele administrate, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar şi apreciate, în baza art.130 C.proc.civ., din punct de vedere

al pertinenţei, admisibilităţii, veridicităţii, iar în ansamblul sub toate aspectele în coroborarea lor, instanţa ajunge la concluzia că acțiunea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art.art.238-242 C.proc.civ. al R.Moldova, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge acțiunea formulată de reclamanta „PAPFIN" SRL împotriva pârâtei „BE EXPERT" SRL privind restituirea sumelor bănești achitate pentru serviciile pretins neprestate și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 de zile la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Președintele ședinței, Potînga Iurie
Judecător